

**ICHKI ISHLAR ORGANLARIDA KORRUPSIYANING OLDINI OLISH
VA UNGA QARSHI KURASHISHNING HUQUQIY-TASHKILIY
ASOSLARI**

*Toshkent shahar Yunusobod tuman
HIO FMB huzuridagi Tergov bo'lim tergovchisi
kapitan Yo'ldosheva Dilafruzxon Madaminjon qizi*

Annotatsiya. Mazkur tezisda ichki ishlar organlari faoliyatida korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashishning huquqiy hamda tashkiliy asoslari tahlil qilinadi. Korrupsiyaviy huquqbuzarliklarning kelib chiqishiga sabab bo'luvchi omillar, xodimlarning xizmat faoliyatida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar va ularni bartaraf etish mexanizmlari yoritiladi. Shuningdek, ichki ishlar organlarida xizmat intizomini mustahkamlash, xodimlarning huquqiy va axloqiy madaniyatini oshirish, manfaatlar to'qnashuvining oldini olish, raqamli texnologiyalardan foydalanish hamda ichki nazoratni kuchaytirish masalalariga e'tibor qaratiladi.

Kalit so'zlar: korrupsiya, ichki ishlar organlari, korrupsiyaviy xavf-xatar, huquqiy madaniyat, xizmat intizomi, manfaatlar to'qnashuvi, ichki nazorat, profilaktika, shaffoflik.

**ПРАВОВЫЕ И ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ОСНОВЫ
ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ В
ОРГАНАХ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ**

*Следователь Следственного отдела при ОВД
Юнусабадского района города Ташкента,
капитан Юлдошева Дилафрузхон Мадаминжон кизи*

Аннотация. В настоящих тезисах анализируются правовые и организационные основы предупреждения и противодействия коррупции в

деятельности органов внутренних дел. Освещаются факторы, способствующие возникновению коррупционных правонарушений, коррупционные риски, которые могут возникать в служебной деятельности сотрудников, а также механизмы их устранения. Особое внимание уделяется вопросам укрепления служебной дисциплины в органах внутренних дел, повышения правовой и нравственной культуры сотрудников, предупреждения конфликта интересов, использования цифровых технологий, а также совершенствования системы внутреннего контроля.

Ключевые слова: коррупция, органы внутренних дел, коррупционные риски, правовая культура, служебная дисциплина, конфликт интересов, внутренний контроль, профилактика, прозрачность.

LEGAL AND ORGANIZATIONAL FOUNDATIONS FOR THE PREVENTION OF AND FIGHT AGAINST CORRUPTION IN INTERNAL AFFAIRS BODIES

*Investigator of the Investigation Department under
the Department of Internal Affairs
of Yunusabad District, Tashkent City,
Captain Yuldosheva Dilafruzkhon Madaminjon kizi*

Abstract. This thesis analyzes the legal and organizational foundations for preventing and combating corruption in the activities of internal affairs bodies. It examines the factors contributing to the occurrence of corruption-related offenses, corruption risks that may arise in the professional activities of employees, and mechanisms for mitigating and eliminating such risks. Particular attention is paid to strengthening service discipline within internal affairs bodies, improving the legal and ethical culture of employees, preventing conflicts of interest, utilizing digital technologies, and strengthening internal control mechanisms.

Keywords: corruption, internal affairs bodies, corruption risks, legal culture,

service discipline, conflict of interest, internal control, prevention, transparency.

Kirish

Bugungi kunda korrupsiyaga qarshi kurashish davlat siyosatining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, huquqni muhofaza qiluvchi organlarda korrupsiyaning oldini olish alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki ichki ishlar organlari xodimlari o'z xizmat faoliyati davomida fuqarolarning huquq va erkinliklarini ta'minlash, jamoat tartibini saqlash va qonun ustuvorligini ta'minlash kabi muhim vakolatlarni amalga oshiradi.

Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning sodir etilishi davlat organlari faoliyatining samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatib, fuqarolarning davlat organlariga bo'lgan ishonchini pasaytirishi mumkin. Shu sababli korrupsiyaga qarshi kurashish faqat jinoyat sodir etilgandan keyingi jazolash choralardan iborat bo'lmasdan, uning oldini olishga qaratilgan kompleks profilaktik mexanizmlarni ham qamrab olishi lozim.

Asosiy qism

Ichki ishlar organlarida korrupsiyaviy xavf-xatarlarning yuzaga kelishiga bir qator omillar sabab bo'lishi mumkin. Jumladan, xizmat vakolatlaridan shaxsiy manfaat yo'lida foydalanish, manfaatlar to'qnashuvi, xizmat faoliyati ustidan nazoratning yetarli darajada samarali tashkil etilmasligi, huquqiy va axloqiy madaniyatning pastligi hamda ayrim xizmat jarayonlarida inson omilining yuqoriligi shular jumlasidandir.

Korrupsiyaning oldini olishda xodimlarning huquqiy savodxonligi va kasbiy etikasini oshirish muhim ahamiyatga ega. Xodim o'z xizmat vazifalarini bajarishda qonun talablariga qat'iy rioya qilishi, fuqarolar bilan munosabatlarda xolislik va adolat tamoyillariga amal qilishi zarur. Shu bilan birga, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha muntazam o'quv mashg'ulotlarini tashkil etish xodimlarning korrupsiyaviy xavflarni aniqlash va ularga qarshi turish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Korrupsiyaviy xavflarni kamaytirishning yana bir muhim yo'nalishi — xizmat jarayonlarini raqamlashtirishdir. Elektron xizmatlarning kengaytirilishi

fuqarolar va mansabdor shaxslar o'rtasidagi bevosita aloqalarni kamaytirib, ayrim korrupsiyaviy holatlarning yuzaga kelish ehtimolini pasaytiradi. Bundan tashqari, raqamli tizimlar orqali xizmat jarayonlarini monitoring qilish va nazorat qilish imkoniyatlari kengayadi.

Ichki nazorat mexanizmlarini takomillashtirish ham korrupsiyaning oldini olishda muhim vosita hisoblanadi. Nazorat tizimi nafaqat sodir etilgan huquqbuzarliklarni aniqlashga, balki korrupsiyaviy xavflarni oldindan aniqlash va ularni bartaraf etishga yo'naltirilishi kerak. Bunda rahbarlarning shaxsiy mas'uliyati, xizmat intizomiga rioya etilishi va xodimlarning faoliyatini muntazam baholash muhim ahamiyat kasb etadi.

Shuningdek, manfaatlar to'qnashuvining oldini olish va uni o'z vaqtida aniqlash mexanizmlarini kuchaytirish zarur. Xodimning shaxsiy manfaatlari xizmat vazifalarini xolis bajarishiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan vaziyatlarni aniqlash va tegishli choralarni ko'rish korrupsiyaviy xavflarni sezilarli darajada kamaytiradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, ichki ishlar organlarida korrupsiyaning oldini olish kompleks va tizimli yondashuvni talab etadi. Buning uchun xodimlarning huquqiy va axloqiy madaniyatini oshirish, xizmat intizomini mustahkamlash, ichki nazoratni kuchaytirish, manfaatlar to'qnashuvini samarali boshqarish va xizmat jarayonlarini raqamlashtirish muhim hisoblanadi.

Korrupsiyaga qarshi kurashishda asosiy e'tibor jazolash bilan bir qatorda profilaktik choralarga qaratilishi lozim. Xodimlarda halollik, qonuniylik va kasbiy mas'uliyat tamoyillarini shakllantirish orqali korrupsiyaga nisbatan murosasiz muhitni yaratish mumkin. Bu esa ichki ishlar organlari faoliyatining samaradorligini oshirish va fuqarolarning davlat organlariga bo'lgan ishonchini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi.
2. O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish

to'g'risida"gi Qonuni.

3. O'zbekiston Respublikasining "Ichki ishlar organlari to'g'risida"gi Qonuni.
4. O'zbekiston Respublikasining Jinoyat kodeksi.
5. Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi normativ-huquqiy hujjatlar.